METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Metropoolregio Eindhoven
040 259 45 94
info@metropoolregioeindhoven.nl
www.metropoolregioeindhoven.nl

Bezoekadres
Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven
Postadres
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

Aan de gemeenteraden van de 21 deelnemende gemeenten

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	datum
		100149-824\BMA\MGE	18 maart 2019

onderwerp
Startnotitie Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven

e-mailadres
b.marcus@metropoolregioeindhoven.nl

Geachte gemeenteraad,

Graag bied ik u hierbij de Startnotitie voor de Regionale Energiestrategie voor de Metropoolregio Eindhoven aan. De Startnotitie is gemaakt door 21 gemeenten, provincie, twee waterschappen en Enexis als netbeheerder. In de Startnotitie wordt beschreven hoe we samen een Regionale Energiestrategie (RES) gaan opstellen.

Verzoek
We hebben als 21 gemeenten, twee waterschappen, provincie en Enexis gezamenlijk de verantwoordelijkheid om invulling te geven aan de nationale doelstellingen van het Klimaatakkoord.

Deze Startnotitie is daarvoor de eerste stap. Ik verzoek uw raad om uiterlijk 6 juli 2019 de Startnotitie Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven vast te stellen met het volgende besluit:

De raad van de gemeente……..etc…etc… besluit:

- de Startnotitie Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven vast te stellen;
- in te stemmen met de keuze om het traject van de RES zoveel mogelijk met de eigen organisaties invulling te geven, om draagvlak en borging te vergroten, waarbij u zich bewust bent van het feit dat dit inzet zal vergen van de gemeentelijke organisatie.

Toelichting

Wat is een Regionale Energiestrategie?
In Nederland is het akkoord van Parijs vertaald in het nationale Regeerakkoord. In december 2018 is de Klimaatwet met een grote meerderheid aangenomen in de Tweede Kamer. Op basis van de Klimaatwet moet in 2050 de CO_2-uitstoot met 95% gereduceerd zijn en is het streven om in 2030 de uitstoot van CO_2

met 49% te verminderen. In het komende Klimaatakkoord wordt invulling gegeven aan de nationale doelen en afspraken.

Onderdeel van het Klimaatakkoord is de afspraak dat elke regio in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES) opstelt. De RES is een bod van de regio aan het Rijk waarin staat hoe de regio bijdraagt aan de doelen van het nationaal Klimaatakkoord. De RES bevat het energieverbruik en de CO_2-uitstoot van de regio, een overzicht van lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor de korte en lange termijn. De focus ligt op de opwek van duurzame elektriciteit, energiebesparing en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving.

Essentieel in de RES van de Metropoolregio Eindhoven is dat 21 gemeenten, twee algemene besturen van waterschappen en Provinciale Staten, samen met Enexis, aangeven zelf verantwoordelijkheid te erkennen en te nemen om de gestelde opgave – op tijd – te realiseren. Tijdens het maken van de RES gaan we gelijktijdig met de verschillende partijen op lokaal, subregionaal en regionaal niveau werken aan oplossingen voor de belangrijkste opgaven. De RES is een unieke kans om als regio succesvolle en efficiënte samenwerking in de energietransitie te organiseren.

Waarom een Startnotitie?
Het opstellen van de RES is een complexe opgave. Dat is waarom we eerst een Startnotitie hebben opgesteld en nu voorleggen aan alle 21 gemeenteraden. Wanneer deze vastgesteld is, kunnen we voortvarend aan de slag met het opstellen van onze RES.

Samenwerking organiseren
We maken de RES zelf, met elkaar, zodat we zorgen voor commitment en een bod met uitvoeringsprogramma dat vanuit de regio gedragen wordt. De ruimtelijke impact van de RES vraagt ook een integrale aanpak binnen de gemeenten. In lijn van de nieuwe Omgevingswet pakken we de energietransitie integraal, gebiedsgericht aan. We werken zo efficiënt mogelijk aan een RES met impact en draagvlak.

De RES maken we samen met partners op verschillende schaalniveaus (buurt, gemeente, regio, provincie, Rijk) en vanuit verschillende branches (denk aan netwerkbeheerders, woningbouwcorporaties, natuurpartijen, bouwbedrijven, kennisinstellingen, opleidingen etc.). Het verbinden van energieprojecten aan andere infrastructurele of sociale opgaven, biedt kansen voor economische groei, ruimtelijke kwaliteit en sociale samenhang.

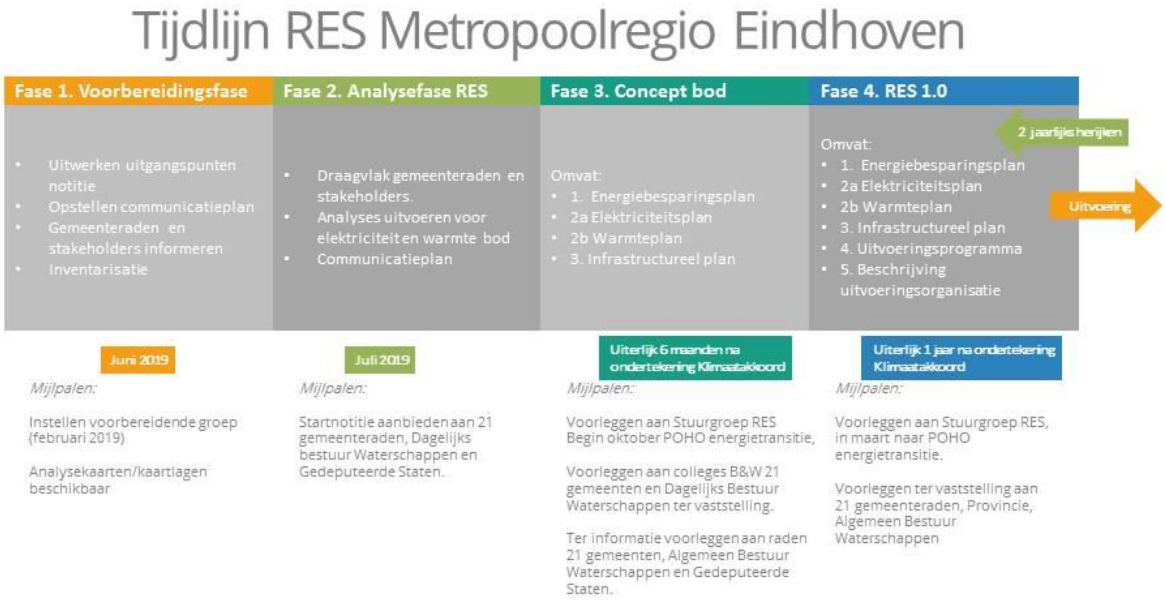
Om dit goed te organiseren, is een programmatische aanpak met bijbehorende sturing en capaciteit noodzakelijk. De manier waarop we dit gaan organiseren, staat in de Startnotitie. Het proces wordt aangestuurd door een bestuurlijke Stuurgroep RES. Deze bestaat uit bestuurders van de gemeenten (een per subregio, en een bestuurder van de gemeenten Eindhoven en Helmond), provincie, twee waterschappen en Enexis, onder voorzitterschap van Frans Kuppens (wethouder gemeente Cranendonck) als bestuurlijk trekker voor de regio. De Stuurgroep stuurt een Programmateam RES aan, waarin dezelfde partijen ambtelijk zijn vertegenwoordigd. In de thematische/inhoudelijke werkgroepen werken de gemeenten, provincie, Enexis, waterschappen en ODZOB samen aan de bouwstenen voor de RES. Hier worden ook de externe partners betrokken. De opdracht voor het organiseren van het proces ligt bij de Metropoolregio Eindhoven.

Om de RES te kunnen maken, is het nodig dat elk van de drie verantwoordelijke overheden en de andere betrokken partijen, zoals Enexis, beschikken over de benodigde capaciteit om de opgave en het traject samen én individueel aan te kunnen. Voldoende capaciteit nu en voor elke fase is een essentiële randvoorwaarde, en is dus ook onderdeel van de Startnotitie. Het traject om te komen tot een RES vergt vanuit de subregio's in de Metropoolregio Eindhoven (de Kempen, de Peel, Stedelijk Gebied, A2-gemeenten) en van Helmond en Eindhoven een inzet van twee dagen per week. Het gaat hierbij om inzet in

het Programmateam, in principe door één persoon. Het is de verantwoordelijkheid van de subregio zelf om deze inzet te organiseren. De subregio's zijn zelf verantwoordelijk voor aansluiting van alle deelnemende gemeenten – waarbij de richtlijn is dat iedere gemeente één dag per week capaciteit levert voor de RES werkgroepen. Deze inzet kan door meerdere personen worden geleverd en is afhankelijk van de gevraagde expertise in de werkgroepen. Het gaat hierbij om een ingroeimodel, dat is af te stemmen per subregio.

De voorgestelde inzet eindigt na het opleveren van de definitieve RES. Voorafgaand aan oplevering van de RES zal worden geëvalueerd en zal worden bepaald wat voor het vervolgtraject nodig is voor uitvoering en monitoring. Landelijk is afgesproken dat de RES elke 2 jaar moet worden geüpdatet.

Planning
De door het Rijk opgelegde strakke planning voor het opstellen van de RES, maakt een goede voorbereiding belangrijk. Het opstellen van de RES is gefaseerd en opgeknipt in behapbare blokken met een duidelijke afbakening en kenmerken per fase. Afgesproken is dat elke RES-regio (er zijn er 30 in Nederland) zes maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord (verwacht in mei/juni 2019) een concept-RES opstelt: een tussenbalans met de potentiële regionale bijdrage aan de nationale opgave. Deze tussenbalans wordt doorgerekend door het Planbureau voor de Leefomgeving. Uiterlijk twaalf maanden na ondertekening van het Klimaatakkoord vindt er besluitvorming plaats over de definitieve RES door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemene Besturen van beide waterschappen. Dit lijkt genoeg tijd, maar het betekent in de praktijk een hoge tijdsdruk.

Voor de inhoudelijke inbreng in de RES worden de verschillende stakeholders betrokken, zoals woningcorporaties, energiecoöperaties, MKB-bedrijven, kennisinstellingen en natuur- en milieuorganisaties. Als gemeenteraad heeft u een belangrijke rol in het proces van totstandkoming van de RES, door toe te zien of de verschillende stappen zorgvuldig worden doorlopen en de juiste stakeholders worden betrokken. In elke gemeenteraad zal dit onderwerp periodiek aan bod komen. Ook worden op regionale schaal informatieavonden georganiseerd en zal de Raadstafel21 betrokken worden.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

We maken een RES en gelijktijdig wordt door de verschillende partijen op lokaal, subregionaal en regionaal niveau ook gewerkt aan oplossingen voor de belangrijkste opgaven. Daarbij kijken we, net als onze inwoners, over de gemeentegrenzen heen. Wij gaan graag, samen met u, aan de slag om, met de RES als vliegwiel, de gewenste energietransitie in de Metropoolregio Eindhoven mogelijk te maken.

Hoogachtend,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven,

Frans Kuppens,
Voorzitter Stuurgroep Regionale Energiestrategie en het Portefeuillehoudersoverleg energietransitie van de Metropoolregio Eindhoven

Bijlage: Startnotitie Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven